

ISLOM VA OILA MUNOSABATLARI

Shermamatov Bahodir

Muhammad Al-Xoramiy nomidagi
Toshkent Axborot Texnologiyalari
Universiteti Samarqand filiali

Annotatsiya: Ushbu maqolada Islom dinida oila muqaddasligi, er-xotin oʻrtasidagi munosabatlar, farzand tarbiyasi, oilaviy baraka va murosa ruhidagi yashash tamoyillari yoritiladi. Shuningdek, Qurʼon va Hadis asosida sogʻlom oilaning asosiy unsurlari tahlil qilinadi.

Kalit soʻzlar: oila, nikoh, murosa, tarbiya, er-xotin, Qurʼon, hadis

Kirish

Islom dini oilani jamiyatning asosi sifatida koʻradi. Har bir insonning axloqiy va ijtimoiy shakllanishida oila birinchi tarbiya maktabi hisoblanadi. Shuning uchun ham Qurʼoni karim va Hadisda oila munosabatlariga alohida eʼtibor berilgan. Islomda oila — Alloh taolo tomonidan belgilangan, muqaddas va barakali muassasa sifatida koʻriladi.

Nikohning ahamiyati

Qurʼoni karimda Alloh taolo deydi:

"U zot sizlar uchun oʻzlaringizdan juftlar yaratdi, toki ular bilan xotirjamlik topasizlar..." (Rum surasi, 21-oyat)

Nikoh – nafaqat jismoniy, balki ruhiy totuvlik va xotirjamlikni taʼminlaydigan muqaddas rishtadir. Islomda er va xotin bir-birining libosi, yaʼni himoyachisi va suyanchigʻi sifatida koʻrsatilgan.

Er-xotin oʻrtasidagi muomala

Paygʻambarimiz Muhammad sollallohu alayhi vasallam aytganlar: *"Sizlarning eng yaxshilaringiz – ayollariga yaxshi muomalada boʻlganlaringizdir."* (Imom Termiziy rivoyati)

Bu hadis oilada hurmat va muhabbat muhitini yaratish Islomda eng ulugʻ fazilat ekanini bildiradi. Oʻzaro hurmat, mehr-muhabbat, sabr va kechirimlilik sogʻlom oilaning poydevoridir.

Farzand tarbiyasi

Islomda farzandlar Allohning omonati deb qaraladi. Ularga yaxshi ism qo'yish, halol rizq bilan ta'minlash va eng muhimi, tarbiya berish ota-onaning asosiy burchidir. Payg'ambarimiz sollallohu alayhi vasallam:

"Farzandlaringizga e'tiborli bo'linglar, ularga yaxshi tarbiya beringlar. Bu sizlarning ustingizdagi mas'uliyatdir", deganlar.

Tarbiyada namuna ko'rsatish, sabr, duo va ta'lim muhim rol o'ynaydi.

Oilada muros va Baraka

Oilaviy hayotda muammolar bo'lishi tabiiy. Islom bunday vaziyatlarda murosani, sabrni, maslahatni va adolatli qaror chiqarishni tavsiya qiladi. Qur'onda: *"Agar ular (er-xotin) yarashmoqchi bo'lsalar, Alloh ularning o'rtasini yarashtiradi."* (Niso surasi, 35-oyat)

Barcha oilaviy qarorlar maslahat asosida, mehr va mas'uliyat bilan qabul qilinishi kerak.

Xulosa

Islom oilani muqaddas deb biladi. Oila murosaga, mehrga, sabrga va tarbiyaga asoslanadi. Sog'lom jamiyat – sog'lom oilalardan iborat. Har bir musulmon o'z oilasini baraka va rahmat manbaiga aylantirish uchun harakat qilishi lozim. Oilaning har bir a'zosi o'z vazifasini ado etsa, jamiyatda adolat va totuvlik hukm suradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Qur'oni Karim (Shayx M. S. Muhammad Yusuf tarjimasi)
2. Imom Termiziy, *Sunan*
3. Shayx M. S. Muhammad Yusuf, *Oila tarbiyasi*
4. Al-Azhar ulamolari majmuasi
5. O'zbekiston Respublikasi Musulmonlar idorasi risolalari